

Nasjonal ramme for vindkraft på land

Innspillmøte Hammerfest
17.juni 2019

Naturvernforbundet

**v/Maren Esmark,
generalsekretær**

Naturvernforbundet

- Grunnlagt i 1914, Norges eldste og største natur- og miljøvernorganisasjo, nettopp 30 000 medlemmer – og vi øker!
- Silje Ask Lundberg er leder
- Landsdekkende, demokratisk organisasjon, med godt over 100 fylkes- og lokallag over hele landet.
- Fylkeslag i Finnmark, Troms og Nordland, lokallag i Sør-Varanger, Ávjovárri, Tana og Varanger, Vest-Finnmark, Porsangerfjorden, Salten, Narvik, Rana, Vesterålen, Lofoten, Ytre Helgeland, Harstad, Senja, Nordreisa og Tromsø.
- Jobber internasjonalt gjennom nettverket Friends of the Earth.
- Tett samarbeid i areal- og energisaker med Turistforeningen, Jeger og Fisk, Norsk Friluftsliv, SABIMA, Norsk Ornitologisk forening m.fler, og i fylkene gjennom FNF (Forum for Natur og Friluftsliv).

Klima og naturkrisen

- Rapportene fra FNs klimapanel advarer om enorme konsekvenser om temperaturen øker over 1,5 grad. Klimaendringene truer naturmangfold, økosystem, matproduksjon, rent vann, helse og forårsaker og forsterker konflikter. Klimaendringer forsterker og forårsaker tap av naturmangfold og ødelagte økosystemer.
- Rapporten fra FNs naturpanel advarer om enorme konsekvenser av arealødeleggelser, forurensning og overhøsting, med nær 1 million arter i fare for utryddelse. Naturødeleggelsene truer økosystem, matproduksjon, rent vann, helse og forårsaker og forsterker konflikter. Ødelagt natur og økosystemer forsterker effekten av klimaendringer.

Klima- og naturkrisen må løses i fellesskap, ikke på bekostning av hverandre

Science and Policy
for People and Nature

Naturkrisen

BBC NEWS

Home | Video | World | UK | Business | Tech | Science | Stories | Entertainment & Arts

Science & Environment

Nature crisis: 'Shocking' report details threat to species

By Matt McGrath
Environment correspondent, Paris

1 hour ago

Pollination is vital for food production

On land, in the seas, in the sky, the devastating impact of humans on nature is laid bare in a compelling UN report.

EXTINCTION ALERT

Our insatiable consumption habits are destroying the natural world, putting a million species at risk, a landmark report warns

CNN World » US | Africa | Americas | Asia | Australia | China | Europe | Middle East | India | UK

One million species threatened with extinction because of humans

By Isabelle Gerretsen, CNN

Updated 1013 GMT (1813 HKT) May 6, 2019

NRK

Nyheter | Sport | Kultur | Distrikt | Mer

Natur

Ny rapport om naturens tilstand får FN til å slå alarm: – Vanvittig skummelt

Tapet av natur er en like stor trussel som klimaendringene, mener forskerne. Den nye FN-rapporten skal gi grunnlaget for at verden kan endre retning før det er for sent.

DIREKTE NÅ

Julie Vissgren
Journalist

Iselin Elise Fjeld
Journalist

Publisert i dag kl. 12:00
Oppdatert for 7 minutter siden

Naturpanelet presenterer første hovedrapport om naturens tilstand

Up to 500,000 drought-stressed cattle killed in Queensland floods

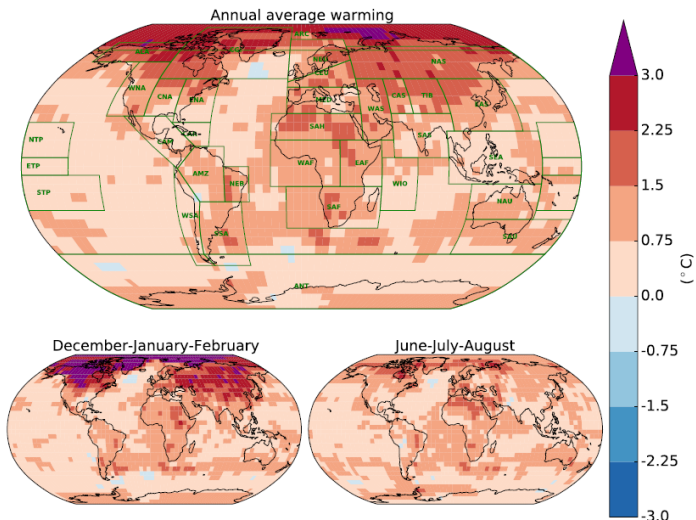
<https://www.theguardian.com/australia-news/2019/feb/11/up-to-500000-drought-stressed-cattle-killed-in-queensland-floods>

Klimakrisen

Climate change: Warming threatens Himalayan glaciers

Regional warming in the decade 2006-2015 relative to preindustrial

[https://www.bbc.com/news/science-environment-](https://www.bbc.com/news/science-environment-500000-drought-stressed-cattle-killed-in-queensland-floods)

Om prosessen med nasjonal ramme

- Naturvernforbundet har ønsket en plan, og har bidratt i referansegruppen
- Mandatet NVE fikk av OED er ikke i tråd med den planen natur- og friluftsansjoner ønsket seg
- Nasjonal ramme har fokus på store anlegg, i naturområder. Det skaper store konflikter med natur- og friluftsansjoner, lokalbefolkning, grunneiere og urbefolkning, reiselivet og reindrifta.

- Fint med utsatt høringsfrist til 1.oktober, ingen konsesjoner må gis i perioden
- Innspillmøtene burde vært på kveldstid
- Vi ønsker oss flere møter til høsten
- Viktig at innspill til hele konsesjonsprosessen også tas med, ikke bare i de utpekte 13 områdene.

Hvorfor er Naturvernforbundet kritiske?

- Store, unike naturområder bygges ned
- Inngrepsfri og lite berørt natur ødelegges
- Leveområder for truede, sårbare og rødlista arter blir fragmentert og redusert
- Sårbare og sjeldne naturtyper bygges ned
- Folks nærnatur og friluftsområder omgjøres til industriområder.
- Lokalbefolkningens motstand mot vindkraftanlegg øker

- Store arealer som kreves, med anleggsveier og oppstillingsplass samt at turbinene tar store «luftrom». Når dette plasseres i urørt og verdifull natur skaper det motstand og kraftige reaksjoner
- Store arealinngrep – som allerede utgjør den desidert største trusselen mot natur og arts mangfold både nasjonalt og globalt (jf FNs naturpanel).
- 90 % av alle rødlista arter i Norge trues nettopp pga arealendringer og arealødeleggelse. Vindkraftindustri øker dette presset slik mange anlegg bygges i dag.

forum for
natur og
friluftsliv
TROMS

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Klage på konsesjonsvedtak gitt Raudfjell vindkraftverk

Forum for Natur og Friluftsliv i Troms, FNF Troms, er et nettverk for 13 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Troms, med til sammen over 15 000 medlemskap. FNF Troms arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Troms arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang viktige talerør for allmenne rettigheter i norsk utmark.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Troms viser til Norges vassdrags- og energidirektoratets (NVE) konsesjon til Norsk Miljøkraft Raudfjell AS datert 11.05.2012 for bygging av Raudfjell Vindkraftverk i Tromsø kommune.

FNF Troms påklager med dette konsesjonsvedtaket for Raudfjell vindkraftverk til Olje- og energidepartementet.

20. juni 2012

Naturvernforbundet i Finnmark
Finnmárkku Luondugáhhtenlihttu

e-post: styret-finnmark@naturvernforbundet.no
internett: <http://naturvernforbundet.no/finnmark>

Adresse: Postboks 218, 9915 Kirkenes

Norges Vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Deres ref: 201600703. Deres kontaktperson: Mathilde Berg.
Våre kontaktpersoner: Lolf Geran Wasskog (leder) – mob: 92246604 og Roy-Arne Varsi – mob: 40211338

Dato: 29/12-2017

Forhåndsmelding om Davvi vindkraftanlegg

Høringsuttalelse

Vi viser til melding fra Grenselandet AS av 10. mai 2017 om planene for Davvi Vindkraftanlegg med nettilknytning og sender med dette vår høringsuttalelse.

Innledning

Naturvernforbundet i Finnmark viser til uttalelsen¹ som Naturvernforbundets landsstyre vedtok den 25. september 2017. Viser her til deler av innholdet:

Naturvernforbundets landsstyre om nasjonal ramme:

«Klimaendringene og tapet av naturmangfold er to utfordringer som må løses i fellesskap, og ikke på bekostning av hverandre»

Naturvernforbundet er bekymret for konsekvensene av nasjonal ramme for vindkraft på land. Vi frykter at prosessen kan føre til inngrep og utbygging i stort omfang med alvorlige konsekvenser for natur, arts mangfold, friluftsliv og naturbaserte næringer. Stortinget ba om økt hensyn til miljø, innstramning av gitte konsesjoner og en konfliktdempende prosess. Vi opplever at olje- og energidepartementet har bestilt noe annet, snevret inn NVEs mandat betydelig, og at prosessen NVE nå kjører, ikke følger opp intensjonen til Stortinget.

https://naturvernforbundet.no/energi/fornybar_energi/vindkraft/bekymret-for-konsekvensene-av-nasjonal-ramme-for-vindkraft-pa-land-article38926-121.html

Naturvernforbundet ønsker langt strengere krav til utbygging av vindkraft på land, og ønsker at nasjonal ramme for vindkraft skal gi tydelige føringer for hvilke områder som er uaktuelle for vindkraftutbygging.

JTTALELSE FRA NATURVERNFORBUNDETS LANDSSTYRE

Bekymret for konsekvensene av nasjonal ramme for vindkraft på land

Naturvernforbundets landsstyre krever full gjennomgang av det miljøfaglige grunnlaget for gitte vindkraftkonsesjoner

Naturvernforbundet frykter at det de siste årene er gitt konsesjoner på for dårlig miljøfaglige grunnlag og ber regjeringen gjennomgå gitte vindkraftkonsesjoner.

Det skjer nå en omfattende utbygging av vindkraft i kyst- og fjellområder i Norge.

Naturvernforbundet mener at flere av utbyggingene skjer i områder der vindkraftutbygger aldri burde fått konsesjon. Regjeringen og energiforvaltningen har i mange tilfeller hatt altfor dårlig miljøfaglig grunnlag. Naturmangfoldet er dårlig kartlagt, og dermed er det gitt konsesjoner på steder der utbygging truer naturmangfoldet. Resultatet er at vi nå er vitne til at store, inngrepsfrie naturområder ødelegges og truede og sårbare arter mister sine leveområder. Vi ser at kartleggingen av biologisk mangfold og andre natur- og friluftsinnteresser er mangelfulle. Videre ser vi at samlet belastning av flere inngrep i samme området i liten grad er berørt i flere av de gitte konsesjonene.

<https://naturvernforbundet.no/uttalelser-fra-styrende-organer/landsstyreuttalelse-krever-full-gjennomgang-av-det-miljofaglige-grunnlaget-for-gitte-vindkraftkonsesjoner-article39315-2128.html>

Konsesjonssystemet skaper konflikt og tilliten til departement og direktorat er svekket

- I gitte vindkraftkonsesjoner ser vi at det gjort svært mangelfulle miljøfaglige utredninger, likevel er konsesjon gitt og vilkårene som er satt er generelle og gir liten mulighet til å kreve tiltak.
- Det er manglende sikkerhetsventiler i forvaltningssystemet når ny informasjon kommer, og anleggsarbeid stanses ikke og konsesjoner trekkes ikke tilbake.
- Høringfrister på MTA er alt for korte, ufullstendige MTA sendes på høring, gir lite mulighet for innspill og muligheter for påvirkning.

Viktig at prosessen med nasjonal ramme også benyttes til å evaluere og forbedre konsesjonsprosessen.

Trønderske politikere vil stoppe all ny vindkraft

Et stort flertall av fylkespolitikere i Trøndelag sier nei til mer vindkraft, og vil klage på alle nye konsesjonssøknader. – Trøndelag har tatt 40 prosent av vindkraftutbygginga i Norge, sier fylkesordfører Tore O. Sandvik.

Rita Kleven
Journalist

Magnhild Øvre
Journalist

Johannes Børstad
Journalist

Publisert 12. juni kl. 17:11
Oppdatert 13. juni kl. 14:27

STORSTILT UTBYGGING AV VINDKRAFT LANGS NORSKEKYSTEN: I Trøndelag ble Norges største vindkraftverk i Rogan åpnet i mai (bildet) og her bygges det som blir et av Europas største vindkraftanlegg på land på Fosen.

Venter på cartocdn-gusc.global.ssl.fastly.net...

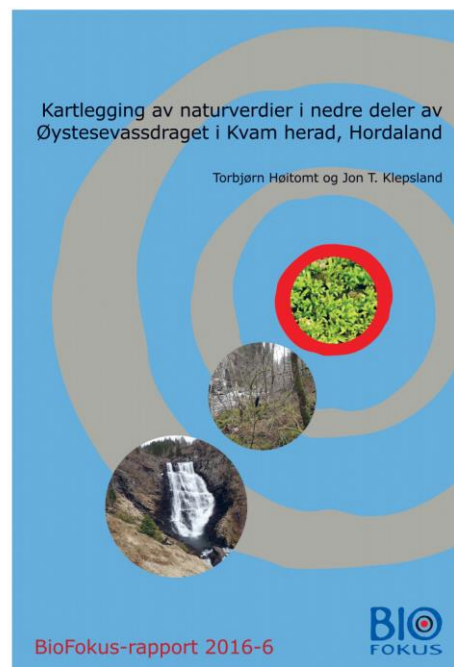

Etterundersøkelsene i NVEs rapport viser at i mange vannkraftprosjekter så har naturmiljøet høyere verdi enn hva som fremkommer i rapportene som følger søknaden. Alvorlig underrapportering 14 av 21 saker

- NVE gav konsesjon basert på dårlig kartlegging. Naturvernforbundet og DNT bestilte og betalte for ny kartlegging av Øystese.
- Hensynet til naturmangfold og friluftsliv avgjorde saken i Olje- og energidepartementet.
- Og Naturvernforbundet fikk til slutt tilbakebetalt våre kostnader til ekstra utredning.
- Øystesevassdraget ble vernet i Stortinget 12.mars i år

Takk for meg!

Er du ikke medlem?

Meld deg inn på www.naturvernforbundet.no/medlem

Les mer om vindkraft og Naturvernforbundet på:
www.naturvernforbundet.no/vindkraft

